

Enheten för ekonomisk analys
Erik Merkus

YTTRANDE
2025-09-04 Dnr 2025/01451-2

Klimat- och näringslivsdepartementet

Kommerskollegiums yttrande över EU KOM:s förslag till ändring av EU:s klimatlag och EU:s klimatmål för 2040

Er referens KN2025/01524.

Kommerskollegiums uppdrag

Kommerskollegium ansvarar för frågor som rör utrikeshandel, EU:s inre marknad och handelspolitik. Kommerskollegiums uppdrag är att verka för frihandel. Det innebär att vi verkar för fri rörlighet på den inre marknaden och för liberaliseringar av handeln mellan EU och omvärlden samt globalt.

Generella synpunkter

Vi bygger vidare på vårt yttrande om en tidigare version av detta förslag från EU-kommissionen. Vi hänvisar till Kommerskollegiums yttrande med referensnummer KN2024/00503.

I detta yttrande fokuserar vi på konkreta begrepp och termer som används i själva förordningen, och analyserar dem utifrån vårt uppdrag.

- Internationella reduktionsenheter enligt Artikel 6 i Parisavtalet
 - Rent teoretisk sett är existensen och användningen av artikel 6-krediter rimlig. Om marginella utsläppsminskningars kostnader är lägre utanför EU, och europeiska pengar gör dessa investeringar i utsläppsminskningar genomförbara och kompletterande, är världen bättre med artikel 6-krediter än utan. Dessa krediter bör dock inte ersätta inhemska (EU) minskningar.
 - Utöver detta diskuterar förslaget att maximalt 3 % av EU:s nettoutsläpp från 1990 ska inkluderas i målen för minskade koldioxidutsläpp. Som andra har noterat på annat håll är 3 % av EU:s nettoutsläpp från 1990 mycket mer om det uttrycks i nettoutsläpp till 2040, potentiellt upp till 30 % av de totala beräknade utsläppen år 2040. Detta skulle skapa politisk osäkerhet och göra nödvändiga privata investeringar mindre rimliga.

- Permanenta koldioxidupptag inom EU:s utsläppshandelsystem
 - Tekniken för koldioxidrening är ännu inte på en tillräcklig teknikberedskapsnivå, och utan lämpliga ramverk kan detta undergräva klimatmål och ambitioner. Även om det är en nödvändig del av en framtida klimatpolitik måste man vara försiktig med integreringen av dessa upptag i våra mål för minskade koldioxidutsläpp. Även här är det viktigt att betona att upptag inte bör ersätta inhemska minskningar utan snarare komplettera dem.
- Konkurrenskraft och koldioxidläckage
 - Ett öppet och rättvist handelssystem är viktigt, eftersom det kan bidra till att diversifiera (gröna) värdekedjor. Konkurrenskraft kan uppnås genom en uppsättning klimatmål så att företag kan fatta välgrundade beslut. Varje sänkning av ambitionen i nuvarande klimat- och miljölagstiftning kommer att öka osäkerheten för den privata sektorn och det kommer att bromsa investeringar i den gröna omställningen.
 - Internationell handel kan också användas för att sprida miljövänliga tekniker över hela världen. Europa, och Sverige, har goda förutsättningar att exportera dessa produkter runt om i världen. Att underlätta import av dessa miljövänliga produkter (som insatsvaror eller som slutprodukter) innebär också att den gröna omställningen blir så billig som möjligt.
 - Subventioner är en viktig del i konkurrenskraftsdiskussioner, och vi bör se till att våra subventioner är utformade så att de begränsar påverkan på internationella handelsflöden, samtidigt som subventionens yttersta syfte bevaras. Samtidigt bör vi vara noga med att inte använda våra handelspolitiska skyddsinstrument om den berörda handelspartnern använder subventioner för att möjliggöra eller stödja sina strategier för minskade koldioxidutsläpp inom industrin.
 - Det potentiella problemet med koldioxidläckage kommer att åtgärdas genom CBAM. Ur ett konkurrensperspektiv kan det dock faktiskt vara bäst att driva på införandet av koldioxidprissättningssystem hos våra handelspartner. Att bistå handelspartner, och då särskilt låg- och medelinkomstländer, är därför en viktig del för att nå de globala klimatmålen i Parisavtalet.

Ärendet har avgjorts av enhetschefen Michael Koch i närvaro av utredaren Erik Merkus, föredragande.